

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu: Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 221/2016 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie množiteľského materiálu ovocných drevín a ovocných drevín určených na výrobu ovocia na trh v znení neskorších predpisov

Predkladateľ: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

3.1 Náklady regulácie

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny nákladov (ročne) v prepočte na podnikateľské prostredie (PP), vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov.

Nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia, ktorá je povinnou prílohou tejto analýzy a nájdete ju na [webovom sídle MH SR](#), (ďalej len „Kalkulačka nákladov“):

TYP NÁKLADOV	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality</i>	0	0
<i>B. Iné poplatky</i>	0	0
<i>C. Nepriame finančné náklady</i>	0	0
<i>D. Administratívne náklady</i>	0	0
Spolu = A+B+C+D	0	0
z toho		
<i>E. Vplyv na mikro, malé a stredné podniky</i>	0	0
<i>F. Úplná harmonizácia práva EÚ</i>	0	0
VÝPOČET mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov	IN	OUT
G. Náklady okrem výnimiek = B+C+D-F	0	0

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií (nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov):

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods.)	Pôvod regulácie: SK/EÚ úplná harm./EÚ harm. s možnosťou voľby	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Vplyv na 1 podnik. v €	Vplyv na kategóriu dotk. subjektov v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady)

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na PP zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplňujúce informácie tak, aby mohol byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj link na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov (A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality, B. Iné poplatky, C. Nepriame finančné náklady, D. Administratívne náklady). Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním

Uveďte formu konzultácií vrátane zdôvodnenia jej výberu a trvanie konzultácií, termíny stretnutí. Uveďte spôsob oslovenia dotknutých subjektov, zoznam konzultujúcich subjektov, tiež link na webovú stránku, na ktorej boli konzultácie zverejnené.

Uveďte hlavné body konzultácií a ich závery.

Uveďte zoznam predložených alternatívnych riešení problematiky od konzultujúcich subjektov, ako aj návrhy od konzultujúcich subjektov na zníženie nákladov regulácií na PP, ktoré neboli akceptované a dôvod neakceptovania.

Alternatívne namiesto vyplňania bodu 3.2 môžete uviesť ako samostatnú prílohu tejto analýzy Záznam z konzultácií obsahujúci požadované informácie.

Konzultácie s podnikateľskými subjektmi neboli realizované.

Postup prihlasovania množiteľských porastov a vplyv rozšírenia resp. skrátenia zoznamu nekaranténnych škodcov v predkladanom návrhu nariadenia vlády SR na dotknuté podnikateľské subjekty (dodávatelia množiteľského materiálu) bol telefonicky konzultovaný s riaditeľkou odboru osív a sadív Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho v Bratislave (ÚKSÚP) (Ing. Marta Andrejčíková, PhD.) dňa 9. 6. 2023. Vplyv úprav predkladaného materiálu na zmenu nákladov dodávateľov množiteľského materiálu nebol identifikovaný.

Návrh nariadenia vlády sa predkladá z dôvodu potreby prevzatia článku 2 a prílohy II vykonávacej smernice Komisie (EÚ) 2022/2438 z 12. decembra 2022, ktorou sa mení smernica 93/49/EHS a vykonávacia smernica 2014/98/EÚ, pokiaľ ide o regulovaných nekaranténnych škodcov Únie na množiteľskom materiáli okrasných rastlín, množiteľskom materiáli ovocných drevín a na ovocných drevinách určených na výrobu ovocia (Ú. v. EÚ L 319, 13.12.2022) (ďalej len „vykonávacia smernica (EÚ) 2022/2438“).

V návrhu nariadenia vlády sa v súlade s príslušnou úpravou vo vykonávacej smernici (EÚ) 2022/2438 v článku 2 bodoch 1 až 4 a v prílohe II **upravujú požiadavky na zdravie množiteľského materiálu a ovocných drevín z hľadiska výskytu regulovaných nekaranténnych škodcov a upravuje sa botanické názvoslovie niektorých druhov ovocných drevín rodu *Prunus*.**

V nadväznosti na uplatnenú možnosť prechodného opatrenia podľa čl. 32 vykonávacej smernice Komisie 2014/98/EÚ z 15. októbra 2014, ktorou sa vykonáva smernica Rady 2008/90/ES, pokiaľ ide o osobitné požiadavky na rod a druh ovocných drevín uvedených v prílohe I k smernici, ako aj osobitné požiadavky, ktoré majú splňať dodávatelia, a podrobné pravidlá týkajúce sa úradných kontrol na vnútroštátnej úrovni (Ú. v. EÚ L 298, 16.10.2014) v platnom znení (§ 41), sa navrhuje **uplatniť aj nadväzujúce prechodné opatrenie** upravené v

čl. 2 ods. 5 vykonávacej smernice (EÚ) 2022/2438, podľa ktorého možno na území Slovenskej republiky možno **uvádzať na trh do 31. decembra 2029 semená a semenáče vyrobené z predzákladných materských rastlín, základných materských rastlín, certifikovaných materských rastlín alebo konformného materiálu, ktoré existovali do 1. januára 2017 a boli úradne certifikované alebo spĺnia požiadavky konformného materiálu do 31. decembra 2029.**

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Dochádza k vytvoreniu resp. k zmene bariér na trhu?

Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (napr. špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)?

Ovplyvňuje zmena regulácie cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)?

Ovplyvní dostupnosť základných zdrojov (financie, pracovná sila, suroviny, mechanizmy, energie atď.)?

Ovplyvňuje zmena regulácie inovácie, vedu a výskum?

Ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ?

Predkladaný návrh nariadenia vlády SR

- nevytvára resp. nemení bariéry na trhu,
- nevytvára rozdielne podmienky pre niektoré podniky alebo produkty,
- nemá vplyv na cezhraničné investície,
- neovplyvňuje dostupnosť základných zdrojov,
- neovplyvňuje inovácie, vedu a výskum,
- neovplyvňuje cieľ Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ.

Konkurencieschopnosť:

Na základe uvedených odpovedí zaškrtnite a popíšte, či materiál konkurencieschopnosť:

☐ zvyšuje ☒ nemení ☐ znižuje

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

Na základe uvedenej odpovede zaškrtnite a popíšte, či materiál produktivitu:

☐ zvyšuje ☒ nemení ☐ znižuje

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Ak má materiál vplyvy na PP, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich častí, či už pozitívne alebo negatívne, tu ich uveďte. Patria sem:

- a) sankcie alebo pokuty, ako dôsledok porušenia právne záväzných ustanovení;
- b) vplyvy súvisiace so žiadosťami o alebo prijímaním dotácií, fondov, štátnej pomoci a čerpaním iných obdobných foriem podpory zo strany štátu, keďže sú sprievodným javom uchádzania sa či získania benefitov, na ktoré nie je právny nárok priamo zo zákona, ale vzniká na základe prejavu vôle dotknutého subjektu;
- c) regulované ceny podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách;
- d) iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 a 3.3.

Odstránenie škodcu *Candidatus Phytoplasma australiense* Davis et al. pri druhu *Fragaria* L. **zo zoznamu regulovaných nekaranténnych škodcov v prílohe č. 1** predkladaného návrhu nariadenia vlády SR a **doplnenie nového škodcu** *Phytophthora ramorum* (izoláty EÚ) pre druh *Castanea Sativa* Mill a pre druh *Vaccinium* L. **do zoznamu regulovaných nekaranténnych škodcov v prílohe č. 2** predkladaného návrhu nariadenia vlády SR **neovplyvní podnikateľské prostredie** prostredníctvom zníženia resp. zvýšenia nákladov, keďže počet a čas prehliadok podľa skupín prihlasovaných porastov u ovocného množiteľského materiálu určuje ÚKSÚP a vizuálna prehliadka, testovanie a odber vzoriek pri pochybnostiach o výskyte regulovaných nekaranténnych škodcov sa vykonáva komplexne (nie osobitne pre každého škodcu uvedeného v zozname prílohy č. 1 a prílohy č. 2 predkladaného návrhu nariadenia vlády SR).

Prihlasovanie množiteľských porastov a porastov výsadbového materiálu dodávateľmi (dotknuté podnikateľské subjekty) ovocných drevín sa riadi **metodickými pokynmi ÚKSÚP** č. 15/2018, ktoré vydáva Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave (ďalej len „ÚKSÚP“) v zmysle § 4 písm. g) zákona č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh v znení zákona č. 467/2008 Z. z..

<https://www.uksup.sk/ooas-metodicke-pokyny-k-zakonom>

Subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo (avšak bez zvýšenia/zníženia nákladov v rámci podnikateľskej činnosti) sú evidovaní dodávateľa množiteľského materiálu, tzn. fyzické osoby – podnikatelia alebo právnické osoby, ktoré uvádzajú množiteľský materiál na trh (ďalej len „dodávateľa“) a predkladajú žiadosť o vydanie osvedčenia Ústrednému kontrolnému a skúšobnému ústavu poľnohospodárskemu v Bratislave (v roku 2022 bolo 9 evidovaných dodávateľov množiteľského materiálu ovocných drevín).

Podľa § 29 predkladaného návrhu nariadenia množiteľský materiál a ovocné dreviny môže vyrábať alebo uvádzať na trh len dodávateľ, ktorý je evidovaný podľa osobitného predpisu¹; to neplatí, ak množiteľský materiál a ovocné dreviny sú určené konečnému spotrebiteľovi. Dodávateľ poskytuje údaje podľa osobitného predpisu pri podávaní žiadosti o vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti so záväzkom oznámenia všetkých zmien. Ukončenie evidencie dodávateľa sa vykoná, ak sa preukáže, že už nevykonáva činnosť alebo nespĺňa podmienky odbornej spôsobilosti na jej vykonávanie.

V SR v roku 2022 prihlásilo množiteľský materiál ovocných drevín **9 evidovaných dodávateľov**.

¹ § 6 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 364/2007 Z. z. o vykonávaní uznávania a skúšania množiteľského materiálu pestovaných rastlín.

Uznávali sa:

- výpestky drobného ovocia - uznaných bolo 68 994 ks,
- výpestky veľkého ovocia – uznaných bolo 1 352 367 ks.

V SR bolo v roku 2022 pod dohľadom ÚKSÚP vyrobených 1 748 363 ks ovocných výpestkov veľkého a drobného ovocia v kategórii konformný množiteľský materiál.

Uznávanie množiteľského materiálu odrôd pestovaných rastlín uvádzaných na trh a kontrola množiteľského materiálu v priebehu výroby, spracovania, balenia a skladovania sú základnou náplňou činnosti oddelenia osív a sadív ÚKSÚP. Cieľom je osvedčovať splnenie ustanovených požiadaviek pre vymedzený množiteľský materiál pri jeho uvádzaní na trh a zamedziť používaniu osív a sadív, ovocných výpestkov, sadeníc, t. j. takého množiteľského materiálu, ktorý nespĺňa ustanovené požiadavky príslušných predpisov z hľadiska podmienok výroby, jeho kvality a zdravotného stavu.

<https://www.uksup.sk/o-nas-vyrocné-spravy#:~:text=V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%A1%20spr%C3%A1va%20%C3%9AKS%C3%9AP%20za%20rok%202021%20%285%2C27%20MB%2C,%C4%8Dinnosti%20%C3%BAstavu%20za%20rok%202016%20%284%2C13%20MB%2C%20PDF%29>

V prípade doplnenia nového škodcu *Phytophthora ramorum* (izoláty EÚ) pre druh *Castanea Sativa* Mill a pre druh *Vaccinium* L. do zoznamu regulovaných nekaranténnych škodcov v prílohe č. 2 predkladaného návrhu nariadenia vlády SR môžeme uvažovať o možných **pozitívnych externých efektoch** kontroly množiteľského materiálu v priebehu výroby, spracovania, balenia a skladovania a tým zníženia rizika rozširovania nekaranténneho škodcu *Phytophthora ramorum* v rámci územia SR a vzniku potenciálnych ekonomických a ekologických škôd.

Phytophthora ramorum je hubové ochorenie (pochádzajúce zo Severnej Ameriky) s potenciálom spôsobiť významné ekonomické i ekologické škody. Hlavnými hostiteľmi sú rastliny z čeľade bukovité (Fagaceae), ružovité (Rosaceae), vavrínovité (Lauraceae), vresovcovité (Ericaceae) a zemolezovité (Caprifoliaceae).

K šíreniu huby napomáha dážď, hmla a závlahová voda. Na veľké vzdialenosti sa *Phytophthora ramorum* šíri prenosom kontaminovaného rastlinného materiálu, vrátane napadnutého dreva a kôry, môže sa šíriť infikovanou pôdou. Huba nie je prenášaná semenami a plodmi. Na dlhé vzdialenosti sa môže šíriť aj vo forme sporangií pomocou vzdušných prúdov. Z ochranných opatrení pred prevenciou šírenia tohto patogénu možno odporučiť dodržiavanie karanténnych opatrení: výsadba zdravých rastlín, udržiavanie ich optimálneho zdravotného stavu a zabránenie vzniku podmienok, ktoré by podporovali vývin patogénu. V podmienkach Európy nebol doposiaľ povolený žiaden prípravok na ochranu rastlín vo forme fungicídov proti *Phytophthora ramorum*. Po zistení prítomnosti patogénu je potrebné napadnuté hostiteľské rastliny odstrániť a spaľiť.

Dňa 20.6. 2018 ÚKSÚP oficiálne prvýkrát potvrdil prítomnosť huby *Phytophthora ramorum* na území Slovenskej republiky. Nakoľko príznaky *Phytophthora ramorum* sú zameniteľné s inými druhmi z rodu *Phytophthora* spp. je potrebné vykonať laboratórny rozbor. ÚKSÚP vykonáva každoročne monitoring tohto škodlivého organizmu. Podozrenie na prítomnosť

vyššie opísaného škodlivého organizmu je nevyhnutné hlásiť oblastným inšpektorom Sekcie kontroly Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho v Bratislave.

<https://www.uksup.sk/storage/app/media/uploaded-files/phytophthora-ramorum.pdf>

Podrobnosti pre prihlasovanie množiteľských porastov

Prihlasovať množiteľské porasty na hodnotenie môže len evidovaný dodávateľ – držiteľ osvedčenia o odbornej spôsobilosti.

Predzákladný, základný a certifikovaný materiál:

Dodávateľ, ktorý chce vyrábať a uvádzať na trh EÚ **uznaný/certifikovaný/ množiteľský materiál** ovocných drevín a jahôd podľa harmonizovaných certifikačných schém EÚ bez obmedzenia, prihlási množiteľské porasty v kategóriách: predzákladný, základný alebo certifikovaný, v zhode s najvyšším povoleným počtom generácií a najvyššej povolenej dĺžke životného cyklu základných materských rastlín podľa prílohy č. 6 nariadenia vlády č. 221/2016 Z. z. v znení neskorších predpisov. ÚKSÚP po predložení všetkých potrebných dokladov dodávateľom (úradná náveska, rastlinný pas, sprievodný doklad alebo dodací list) vykoná požadované hodnotenia, aby mohol byť množiteľský materiál uznaný v príslušnej kategórii a generácií bez obmedzenia.

Konformný (CAC) materiál:

Predmetom množenia ovocných drevín a jahôd v kategórii konformný, je vyrábať taký materiál, ktorý musí spĺňať ustanovené požiadavky podľa nariadenia vlády č. 221/2016 Z. z. v znení neskorších predpisov. Za splnenie požiadaviek počas výroby a uvádzania na trh zodpovedá dodávateľ. ÚKSÚP pri vstupnej úradnej kontrole (pri prihlasovaní porastov) preverí splnenie ustanovených požiadaviek z predloženej dokumentácie na založenie prihlasovaného porastu. Pri prihlasovaní musí byť preukázaný pôvod materiálu z identifikovaného zdroja, aby sa vyrobený CAC materiál mohol odvolávať na príslušnosť k odrode. Zároveň musia byť na založenie porastu z množiteľského a výsadbového materiálu splnené požiadavky z hľadiska súvisiacich predpisov na zabránenie šírenia škodlivých činiteľov, musia mať vyhovujúci RP (rastlinný pas). Výroba konformného materiálu podlieha kontrole ÚKSÚP. Dodávateľ každoročne formou prihlášky oznamuje svoj úmysel CAC materiál vyrábať a uvádzať na trh v lehote pre materské porasty do 30.4. a pre výpestky do 20.6. daného roku. Ak sú splnené všetky požiadavky, dodávateľ na svoj vyrobený množiteľský materiál a výpestky vystaví doklad dodávateľa. Ak je doklad dodávateľa pri uvádzaní na trh upevnený na konformnom materiáli, farba dokladu dodávateľa musí byť žltá.

Dodávateľ (fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba podľa § 6 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 364/2007 Z. z. o vykonávaní uznávania a skúšania množiteľského materiálu pestovaných rastlín) prihlasuje množiteľské porasty na predpísaných tlačivách.

Platné vzory tlačív sú súčasťou príloh platného Metodického pokynu ÚKSÚP č. 15/2018 aktualizovaného a účinného od 5. 4. 2023. Predkladaný návrh nariadenia nemení pre dodávateľov spôsob prihlasovania množiteľských porastov na hodnotenie, nemenia sa ani formuláre prihlášok a záznamov z prehliadky a hodnotenia porastov, takisto sa nerozširuje povinnosť poskytovania nových informácií.

Cieľom metodického pokynu je stanoviť podmienky a požiadavky:

- na prihlasovanie množiteľských porastov a porastov výsadbového materiálu ovocných drevín, jahôd, viniča hroznorodého a podpníkového,
- na pôvod množiteľského materiálu pre založenie množiteľských porastov.

Termíny zaslania prihlášok od dodávateľov ovocných drevín, spolu so zoznamom prihlásených porastov, ktoré budú uvádzané na trh ako konformný materiál:

- pre materské porasty do 30.4.
- pre výpestky do 20.6. daného roku.

Do 30.11. daného roku dodávateľ pošle výkaz o výrobe konformného materiálu, kde uvedie druh, odrodu a uznané kusy. Výkaz aj zoznam môžu byť zaslané aj elektronickou formou (osivoba@uksup.sk).

Dodávateľ predloží spolu s prihláškami zoznam prihlasovaných porastov s číslami prihlášok v dvoch vyhotoveniach. Chybne vyplnené prihlášky ÚKSÚP vráti späť dodávateľovi a určí lehotu na odstránenie nedostatkov. Ak opravené prihlášky nebudú zaslané na Oddelenie osív a sadív ÚKSÚP v stanovenom termíne, porast nebude zaradený na hodnotenie.

Každý dodávateľ má zabezpečiť, aby sa jeho množitelia skontaktovali s inšpektorom ÚKSÚP a dohodli si termín prehliadky. Dodávateľ, prípadne zmluvný množiteľ, by sa mal zúčastniť prehliadky. Ak sa napriek dohodnutému termínu nezúčastní na prehliadke, inšpektor vykoná prehliadku, uzavrie ju i bez podpisu dodávateľa. Na prihláške inšpektor uvedie, že dodávateľ sa na dohodnutej prehliadke nezúčastnil. V prípade, že dodávateľ na dohodnutú prehliadku nepríde a porast je pre inšpektora nedostupný (napr. na oplotenom pozemku, nevie nájsť množiteľský porast a pod.), alebo sa nenachádza na udanej adrese množiteľa, inšpektor porast zamietne a na prihlášku napíše: porast zamietnutý a uvedie presný dôvod zamietnutia. Záznam z prehliadky množiteľského porastu inšpektor ihneď zašle dodávateľovi a na ÚKSÚP. Opakovanú prehliadku množiteľského porastu je možné vykonať na základe žiadosti dodávateľa, a to len v takom prípade, ak ju možno vykonať v optimálnom termíne pre prehliadky (termíny sú uvedené v metodických pokynoch ÚKSÚP) a to na náklady dodávateľa v súlade s cenníkom výkonov ÚKSÚP. Dodávateľ je povinný zabezpečiť pripravenosť množiteľského porastu na prehliadku v súlade s požiadavkami príslušných právnych predpisov.